

B.A Sem.-6 (Rep) Examination

CC-312

Geography

October-2025

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્ર 1 રાજકીય ભૂગોળનું વિષય-વસ્તુ વર્ણવી, તેમાં અભ્યાસના નવીન તરાહોની જાણકારી આપો.(14)

OR

રાજકીય ભૂગોળના વિષય-વસ્તુને પ્રસ્તુત કરવા કયા અભ્યાસના અભિગમો ઉપયોગી છે? સમજાવો.

પ્ર 2 રાજ્યના ઉદભવમાં ભૌતિક પરિબળોનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. (14)

OR

રાજ્યના ઉદભવમાં સામાજિક-સંસ્કૃતિક પરિબળોનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

પ્ર 3 સીમા અને સરહદો વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરી, સીમાઓનું વર્ગીકરણ કરો. (14)

OR

રાજ્યની રાજકીય ભૂગોળમાં તેના આકારનું શું મહત્ત્વ છે? સદ્રષ્ટાંત સમજાવો.

પ્ર 4 કયા નવીન પર્યાવરણીય મુદ્દાઓ ભૂ-રાજકારણના પરિમાણ બન્યા છે? (14)

OR

મહન અને રેટ્રોગ્રેલના વૈશ્વિક વ્યુહાત્મક વિચારો કેવા હતા?

પ્ર 5 નીચેના 12 પૈકી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો (14)

(i) રાજકીય ભૂગોળ સાથે નજીકથી સંકળાયેલ વિદ્યા શાખા કઈ છે?

(A) પરિસ્થિતીકી (B) ઇતિહાસ (C) ભૂરાજકારણ (D) સમાજશાસ્ત્ર

(ii) "પોલિટિકલ જ્યોગ્રાફી ક્વાર્ટરલી" નું પ્રકાશન કયા વર્ષથી શરુ થયું ?

(A) 1982(B)1992 (C) 2002 (D)2012

(iii) કોણે રાજકીય ભૂગોળમાં વિષય-વિશિષ્ટ અભિગમોનો ઉપયોગ કર્યો છે?

(A) રેટઝલ (B) મેકિંડર (C) સ્પાઇકમેન (D) હાર્ટશોર્ન

(iv) મંગોલિયા તેના સ્થાન સંબંધી કઈ પ્રતિકૂળતા ધરાવે છે?

(A) ખંડિતતા (B) ભૂમિ-બંદીસ્ત (C) અલિપ્તતા (D) સંસાધન-વિહીનતા

(v) કયા ભૂમિખંડના રાજ્યો બહુ-વંશીય વસ્તીનો ગુણ વિશેષ પ્રમાણમાં ધરાવે છે?

(A) ઓસ્ટ્રેલીયા (B) યુરોપ (C) આફ્રિકા (D) દક્ષિણ અમેરિકા

(vi) હિન્દી-મહાસાગરના કયા ટાપુ દેશમાં હિંદુ વસ્તી નોંધપાત્ર છે?

(A) ફિજી (B) બાલી (C) ક્યુબા (D) મોરિશિયસ

(vii) કયા ભૂમિ-ખંડમાં કિનારા-વિહીન એવા ભૂમિ-બંદીસ્ત દેશોની સંખ્યા સૌથી વધુ છે?

(A) એશિયા (B) આફ્રિકા (C) યુરોપ (D) ઉત્તર અમેરિકા

(viii) USનો આકાર કેવો છે?

(A) લંબચોરસ (B) લંબાતમક (C) ખંડિત (D) સુબદ્ર

(ix) ક્ષેત્રીય સાગરનો વ્યાપ આધાર તટ-રેખાથી કેટલા દરિયાઈ માઈલ સુધી વિસ્તરે છે?

(A) 12 (B) 24 (C) 36 (D) 200

(x) રીમલેન્ડ વિભાવના કોણે આપી છે?

(A) રેટ્ઝેલ (B) વેગનર (C) મેકિંડર (D) સ્પાઇકમેન

(xi) રેટ્ઝેલ એ રાજ્યની તુલના કોની સાથે કરી હતી?

(A) જીવ-વિજ્ઞાન (B) ભૂમિસ્વરૂપ (C) ઉદ્યોગ (D) સજીવ

(xii) 'The Influence of Sea Power Upon History' પુસ્તક ના લેખક કોણ હતા?

(A) મેકિંડર (B) નિકોલસ (C) કોલંબસ (D) મહન

English Version

Q 1 Describe the subject matter of Political Geography and give recent trends in the subject. (14)

OR

Which approaches are useful to present the subject matter of Political Geography? Explain.

Q 2 Bring out clearly the role of physical factors in the origin of states.

(14)

0910N6K2-3

OR

Bring out clearly the role of socio-cultural factors in the origin of states.

Q 3 Present clearly the difference between boundaries and frontiers and classify boundaries. (14)

OR

What is the significance of shape in the political geography of states? Explain with examples.

Q 4 Which new environmental issues have become geopolitical dimensions of debate? (14)

OR

What were global strategic views of Mahan and Ratzel ?

Q 5 Answer any SEVEN out of following twelve MCQs (14)

(i) Which discipline is closely related to Political Geography?

(A) ecology (B) history (C) geopolitics (D) sociology

(ii) From which year the journal 'Political Geography Quarterly' is published ?

(A) 1982 (B) 1992 (C) 2002 (D) 2012

(iii) Who gave subject specific approaches to Political Geography?

(A) Ratzel (B) Mackinder (C) Spykman (D) Hartshorne

(iv) What is the disadvantageous aspect of Mongolia's location?

(A) fragmentation (B) land-locked (C) isolation (D) lack of resources

(v) Population of states of which continent exhibit multi-racial element more commonly?

(A) Australia (B) Europe (C) Africa (D) South America

(vi) Which island nation of Indian Ocean has predominant Hindu population?

(A) Fiji (B) Bali (C) Cuba (D) Mauritius

(vii) Which continent has highest number of land-locked countries?

(A) Asia (B) Africa (C) Europe (D) North America

(viii) US has what kind of shape?

P.T.O

0910 N 6 & 2-4

(A) Rectangular (B) Elongated (C) Fragmented (D) Compact

(ix) What is the extent of territorial sea from base line?

(A) 12 (B) 24 (C) 36 (D) 200

(x) Who gave concept of Rimland?

(A) Ratzel (B) Wegener (C) Mackinder (D) Spykman

(xi) Ratzel compared state to ?

(A) Biology (B) Landform (C) Industry (D) Living Organism

(xii) Who authored the book 'The Influence of Sea Power Upon History' ?

(A) Mackinder (B) Nicholas (C) Columbus (D) Mahan

===//===